

SPELMANNSLAGET BUL STEINKJER

40 år

1986–2026

Spelmannslaget BUL Steinkjer på Steinkjermartna 8. august 2026

Foto: Anita Susegg

40 år med folkemusikk, dans og samspill på Innherred

Takk for 40 år med musikk, dans og samspill

bul-steinkjer.no

Tekst og sammenstilling: Liv Elin Susegg

Med utgangspunkt i lagets historie, arkivmateriale, avisartikler, intervjuer, minner fra medlemmer og egen deltagelse fra da jeg begynte i laget for 23 år siden.

Spelmannslaget BUL Steinkjer – 40 år

1986–2026

I 2026 er det 40 år siden Spelmannslaget BUL Steinkjer ble stiftet. Men historien begynner egentlig litt før 1986.

Folkemusikken hadde allerede lange tradisjoner i Steinkjer og på Innherred. Mange av utøverne var tidligere tilknyttet Inntrøndelag Spelmannslag, som ble stiftet i 1951 og hadde medlemmer fra flere kommuner på Innherred. Folkemusikken hadde også lenge hatt en naturlig plass i Bondeungdomslaget i Steinkjer, som selv ble stiftet helt tilbake i 1909.

Behovet for rekruttering ble tydelig rundt 1980. Det ble arrangert felekurs på Steinkjer barneskole, med Charles Karlsen blant instruktørene. Kurset ga flere nye felespillere grunnopplæring og ble en del av miljøet som senere førte fram mot eget spelmannslag i BUL.

Lærere og elever på den siste øvingen i felekurset i 1980. Foto: Steinkjer-Avisa.

Fra juniorspelmannslag til Spelmannslaget BUL Steinkjer

I 1984 ble det gjort et forsøk på å starte et juniorspelmannslag. Da rekrutteringen ble for liten, ble løsningen enkel: I 1986 tok man bort «junior», åpnet for voksne og Spelmannslaget i BUL Steinkjer var en realitet.

Ved oppstarten var det sju medlemmer, og besetningen besto bare av fioliner. Allerede etter to øvinger hadde laget spilleoppdrag i Henning.

Samme år gikk turen til distriktskappleiken på Oppdal.

Fem av de sju medlemmene kunne reise. Dermed måtte BUL Steinkjer stille som gruppe i stedet for lag. De fem var Magnar Klucken, Olav Asbjørn Aunan, Ann Helen Brøndbo, Charles Karlsen og Eva Renaa.

Gruppen fra Spelmannslaget BUL Steinkjer på Oppdal i 1986. Fra venstre: Olav Aunan, Magnar Klucken, Ann Helen Brøndbo, Charles Karlsen og Eva Renaa. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 22. august 1986.

Og gruppa vant!

De spilte vals etter Einar Kristiansen og pols etter Anton Henning, og fikk etterpå gratulasjoner fra blant andre Hans W. Brimi og Svein Nyhus. Nyhus trakk spesielt fram valsen etter Einar Kristiansen.

Det var en ganske sterk start for et spelmannslag som knapt hadde rukket å komme i gang.

Tidligere hadde ingen fra lenger nord enn Verdal deltatt på distriktskappleiken.

«Vi trivst med å spela tradisjonsmusikk»

Charles Karlsen var den eldste av medlemmene ved oppstarten og en svært viktig person i miljøet rundt laget. Selv om han beskjedent omtalte seg som en slags «maskot», hadde han vært sentral både i kursvirksomheten og arbeidet med å få nye musikere inn i folkemusikken.

I et intervju med Trønder-Avisa i 1986 forklarte han egentlig ganske godt hvorfor laget eksisterte: De hadde det til felles at de trivdes med å spille tradisjonsmusikk, syntes det var trivelig å møtes, og ønsket å ta vare på slåttene og tradisjonene.

Det er snart 40 år siden han sa dette, men det kunne egentlig vært sagt om spelmannslaget i dag også.

For det er nettopp dette som har holdt laget i gang. Folk må ha lyst til å spille, men de må også ha lyst til å spille sammen.

Det ble fort mye aktivitet

Det nye spelmannslaget ble raskt en aktiv del av BUL Steinkjer.

I 1987 var laget blant annet med på et stort spel- og dansetreff på Tingvoll. Rundt 75 dansere og spelemenn møttes til det som var det tredje større treffet i regi av Trøndelag Folkemusikklag. Det var første gang arrangementet ble lagt utenfor Stjørdalsområdet, og BUL Steinkjer var med både som arrangør og som musikere.

Her var det rom for både organisert program og det mer uformelle «buskspelet», der musikere kunne møtes, prøve slåtter og spille sammen.

Samme år var spelmannslaget også representert på NU-stemnet i Steinkjer. Deltakelse på stemner, kurs og festivaler ble tidlig en del av lagets virksomhet og ga både spilleerfaring og kontakt med andre folkemusikkmiljøer.

Laget deltok også på Landsfestivalen i gammeldansmusikk på Heimdal i 1987. Senere har medlemmer fra laget deltatt på Landsfestivalen flere ganger. Festivalen har vært en viktig møteplass for gammeldansmiljøet, både til tevling, dans og sosialt samvær.

Aktivitetsnivået i laget var høyt. I 1987 hadde spelmannslaget hele 42 øvinger og 21 spilleoppdrag.

Det betyr i praksis at det knapt kan ha gått ei uke uten at noen i laget enten var på øving eller ute og spilte.

En gruppe fra laget deltok også på distriktskappleik på Otta og vant. Denne gangen besto gruppa av Ann Helen Brøndbo, Eva Renaa og Asbjørn Eide.

I 1988 hadde både Spelmannslaget og Inntrønderringen nybegynnerkurs. Det ble arrangert spelmannslagstreff for Trøndelag folkemusikklag, Spelmannsmønstring og juleavslutning. Man forsøkte også med dansekafé på Nervik bakeri.

Spelmannsmønstringen – en viktig møteplass

Spelmannsmønstringen ble en viktig møteplass for folkemusikkmiljøet, med plass til både unge, eldre, nybegynnere og mer erfarne musikere. Allerede i 1986 stilte BUL Steinkjer med eget spelmannslag på mønstringen, og laget ble etter hvert også en viktig del av arrangementen. I 1989 ble arrangementet holdt for 30. gang, og BUL Steinkjer hadde da vært hoveddrivkraft i mønstringen i to år. Gjennom årene samlet mønstringen spelmenn både til konsert og dans. I 1991 ble det satt rekord med rundt 110 spelmenn. Arrangementet ble først holdt på Steinkjer samfunnshus, senere blant annet på Dampsaga og Egge videregående skole. Noe av det som kjennetegnet mønstringen, var den lave terskelen for å delta. Slik ble Spelmannsmønstringen både en arena for å ta vare på tradisjonen og et sted der nye spelmenn kunne få prøve seg sammen med de mer erfarne.

Fra Spelmannsmønstring i 2002. Fra venstre: Bjarne Wigen, Bård Nytrø, Liv Elin Susegg, Magnar Klucken og Tone Susegg Sund. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 1. november 2002.

Et lag i utvikling

Gjennom 1990-årene fortsatte spelmannslaget å utvikle seg. Nye musikere kom til, instrumentbesetningen ble bredere, og laget ble synlig på stadig flere arenaer.

I 1990 deltok BUL Steinkjer på distriktskappleik på Verdal. Denne gangen var laget selv medarrangør sammen med spelmannslagene i Verdal og Levanger. Deltakerne kom fra hele Østlandet og Trøndelag og helt nord til Tromsø. BUL Steinkjer stilte i lagspill senior, samtidig som enkeltmedlemmer deltok i tevling og dansere fra Inntrønderringen stilte både som lag og par.

Lokale aktører før fylkeskappleiken i 1995, med dansere fra Inntrønderringen og spelmenn fra BUL Steinkjer. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 11. februar 1995.

Spelmannslaget BUL Steinkjer under øving til distriktskappleiken i 1990. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 4. september 1990.

I 1992 var BUL Steinkjer med da Dampsaga kulturhus skulle «dances inn». Det ble arrangert en internasjonal folkemusikkveld med musikere og dansere fra blant annet Tallinn i Estland, Sollefteå i Sverige og Inn-Trøndelag. Spelmannslaget BUL Steinkjer sto på programmet sammen med blant andre Levanger Spelmannslag, Inntrønderringen og flere andre lokale grupper.

Det er interessant å se at Dampsaga dukker opp allerede her. Mange år senere skulle det samme huset bli arena for en av BUL Steinkjers mest langvarige aktiviteter: Søndagsdansen.

Gjennom 1990-årene deltok spelmannslaget også på blant annet 17. mai-forestillinger, konserter og lokale kulturarrangementer. Da Bagabu ungdomslag feiret 100-årsjubileum i Henning samfunnshus i 1999, var BUL Steinkjer naturligvis med. Ti år tidligere hadde laget også spilt til dans under Bagabus 90-årsjubileum.

Slik finner vi spelmannslaget igjen og igjen i kulturlivet rundt Steinkjer: på de store arrangementene, men også på de mindre lokale møteplassene.

Musikalske ledere setter spor

Et spelmannslag forandrer seg også med menneskene som leder det.

Ann Helen Brøndbo Foosnæs var den første musikalske lederen og fikk dermed en viktig rolle i utformingen av laget i de første årene. Eva Renaa hadde også perioder som musikalsk leder og satte tydelige musikalske spor etter seg.

Senere har flere tatt over ansvaret. Noen over lengre tid, andre i kortere perioder.

Magnar Kluken har gjennom mange år vært en av de viktigste bærebjelkene i laget. Han var med allerede som ung i miljøet som vokste fram før oppstarten, og har fulgt laget gjennom nesten hele historien.

Men et spelmannslag består selvfølgelig ikke bare av musikalske ledere. Like viktige er alle de som møter opp, år etter år. De som spiller første- og andrestemmer eller leverer et stødig komp. De som tar administrative verv og de som ordner kurs og andre arrangementer.

Inn i et nytt årtusen

Da BUL Steinkjer gikk inn i 2000-årene, hadde laget allerede holdt på i nesten 15 år.

Aktiviteten fortsatte på mange av de samme arenaene, samtidig som nye kom til. Spelmannslaget deltok blant annet flere ganger på den tradisjonelle festforestillingen på Dampsaga 17. mai. I 2003 ble BUL Steinkjer og Steinkjer trekkspillklubb faktisk omtalt som «gamle travere», fordi begge hadde deltatt på arrangementet gjennom flere år.

I 2004 dukket laget opp i en litt annen sammenheng: gammeldansmesse i Henning kyrkje. Her møttes kirkemusikk, folkemusikk og dans. Spelmannslaget deltok også da gammeldansmessa ble arrangert igjen i 2006.

Slike arrangementer sier kanskje noe om bredden i det laget har vært med på gjennom 40 år. Spelmannslaget har spilt på kappleik og til dans, på konserter, bryllup, bursdager og jubileer, i kulturhus og kirker. Spelmannslaget spilte i begravelsen til Arve Martinsen, etter ønske fra familien. En stor historieforteller og gledesspreder, som spilte trekkspill i laget i mange år.

Og hele tiden har den lokale tradisjonsmusikken vært med.

Nordlek og Søndagsdansen

I 2011 startet en aktivitet som skulle få stor betydning for BUL-miljøet: Søndagsdansen.

Den ble arrangert på Dampsaga og utviklet seg til en fast møteplass for danseglade og musikkinteresserte. Her fikk gammeldansmusikken være akkurat det den i utgangspunktet er laget for – musikk til dans.

Søndagsdansen samlet forskjellige orkestre og grupper, en sosial møteplass.

I 2016 ble femårsjubileet for Søndagsdansen markert i Høvel'n på Dampsaga.

Spelmannslaget BUL Steinkjer i 2013. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 25. januar 2013.

Midt mellom disse årene skjedde også en av de virkelig store folkemusikkbegivenhetene i Steinkjer.

I juli 2012 kom Nordlek til byen. I seks dager ble Steinkjer fylt med folkedans og folkemusikk fra hele Norden. For et lokalt spelmannslag og dansemiljø var det en ganske spesiell anledning å få et stort internasjonalt arrangement rett utenfor døra.

Spelmannslaget «Inant» fikk førstepremie under Nordlek i 2012, med Otto Andreas Brustad som musikalsk leder.

Fra fem musikere som måtte stille som gruppe på Oppdal i 1986 – og vant – til første premie på Nordlek i egen by 26 år senere.

Det er en fin linje gjennom historien.

Samarbeidet med Levanger – Inant

Samarbeidet med Levanger Spelmannslag har vært viktig gjennom mange år. Når de to lagene spiller sammen, brukes navnet Inant. Allerede i 2001 ble «Laget Inant» omtalt i forbindelse med Trøndelagskapleiken på Steinkjer.

«Laget Inant» – musikere fra Levanger Spelmannslag og BUL Steinkjer. Gjengitt fra Steinkjer-Avisa, 2. februar 2001. Foto: Jan Erik Moe.

Etter førsteprisen på Nordlek i 2012 ble samarbeidet også dokumentert på plate. I 2013 ga Inant ut en CD med slåtter fra Innherred-tradisjonen, med Otto Andreas Brustad som musikalsk leder for prosjektet. Utgivelsen ble både et varig minne etter Nordlek og en måte å ta vare på og formidle repertoaret som de to lagene hadde spilt sammen over tid.

40 år senere

Spelmannslaget BUL Steinkjer på Steinkjermartna 8. august 2026. Foto: Anita Susegg.

Mye har forandret seg siden 1986, men flere har fulgt laget gjennom store deler av historien. Knut Finserås har vært med i spelmannslaget siden 1987. Gjennom årene har han vært administrativ leder i flere perioder, en rolle han også har i jubileumsåret 2026.

Medlemmer har kommet og gått, besetningen har endret seg, og måten vi lærer og deler musikk på er en annen. Der man tidligere var avhengig av at noen kunne slåttene, et kassettopptak eller kanskje noen håndskrevne noter, kan noter og opptak i dag ligge tilgjengelig på nettet.

På bul-steinkjer.no er det etter hvert bygd opp en samling med noter fra lagets repertoar, og flere av slåttene har også lyd- eller videoeksempler. Nettsiden brukes både til å ta vare på og gjøre repertoaret lettere tilgjengelig, og har blitt en ny måte å formidle noe av det laget tidligere først og fremst lærte videre på øvingene.

Men når laget møtes på øving, er mye fortsatt ganske likt.

Musikalsk leder har en liste med melodier vi bør øve på, men det er store muligheter for å påvirke denne og forslag mottas gledelig.

Noen foreslår en slått. Noen finner fram notene. Noen kan den litt fra før. Den spilles en gang. Og en gang til. Det diskuteres kanskje litt. Noen må kanskje litt motvillig spille den alene, selv om de ikke synes de kan den helt perfekt enda, men det går bra. Det trenger ikke å være perfekt.

Etter hvert sitter den.

Det er slik repertoaret har vokst fram gjennom 40 år. Ikke fordi alle har vært like, eller fordi alle har kunnet alt, men fordi folk med forskjellig bakgrunn og erfaring har møtt opp og spilt sammen.

Det er kanskje også det fineste med historien til Spelmannslaget BUL Steinkjer.

I 1986 sa Charles Karlsen at de hadde det til felles at de trivdes med å spille tradisjonsmusikk og syntes det var trivelig å komme sammen.

40 år senere er det fortsatt en ganske god beskrivelse.

Gratulerer med 40 år til Spelmannslaget BUL Steinkjer – og takk til alle som har vært med på å skape historien så langt.

Magnar Klucken og Knut Finserås i lagsskjortene. Foto: Liv Elin Susegg.